

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում Օտար լեզուների եւ գրականության ամբիոնի անվանումը
Ամբիոնի վարիչ _____ Թաղետոյան Թ.Վ. /Ա.Ա.Հ/ Արձանագրություն No 16⁰15⁰05/2023 թ.

_____ ՕԼԳ/բ-068 Անգլերեն լեզվի պատմություն _____ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.21.6 Անգլերեն լեզու եւ գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ __օտար լեզուների և գրականության _____ /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝ __հեռակա _____
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ հեռակա, 4 կուրս կիսամյակ 2
Դասախոս(ներ)՝ __Սարգսյան Կարինե _____
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ __karinesargsyan244@gmail.com _____

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	5
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	5
8.	Դասավանդման մեթոդներ	7
9.	Ուսումնառության մեթոդները	7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	9
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	10
12.1	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	10
12.2	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	11
12.3	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	12
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	15
14.	Գնահատում	16
14.1	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	16
14.2	Հարցաշար	17
14.3	Գնահատման չափանիշներ	19
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	20

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

- «Անգլերեն լեզվի պատմություն» դասընթացը կարևորվում է անգլերեն լեզվի ուսուցման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում: Ուսումնական ծրագիրը արտահայտում է ապագա մասնագետի գործունեության մեջ «Անգլերեն լեզվի պատմություն» առարկայի դերը, նշանակությունը, ուսուցանվող գիտության զարգացման հիմնական հեռանկարային ուղղությունները, հմտությունների և կարողությունների այն շրջանակը և բովանդակությունը որոնց պետք է տիրապետի ուսանողը: Անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն դարձնել այնպիսի պայմանների վրա, որոնք նպաստում են ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպմանը և ուսումնական առարկայի յուրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

- Անգլերենի զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Լեզվի պատմական փոփոխությունների չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Հին, միջին և ժամանակակից անգլերենի լեզվական և քերականական համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Պատմական գործոնների հետևանքով տեղի ունեցած լեզվական փոփոխությունների վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

- Մովորեցնել անգլերեն լեզվի կառուցվածքի ընդհանուր տեսական հիմքերը:
- Բացատրել լեզվի հիմնական փոփոխությունների օրինաչափությունները ըստ պատմական ժամանակաշրջանների:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Մովորեցնել ուսանողներին կատարել համեմատական հետազոտություններ լեզվի զարգացման փուլերին համապատասխան և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Մովորեցնել ուսանողներին վերլուծել ժամանակակից անգլերենի առանձնահատկությունները և բացատրել լեզվական, հնչյունական և քերականական բացառությունները համատեքստում:

---

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Անզլեն լեզվի պատմություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը «անզլերեն լեզու» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «հնչյունաբանություն», «քերականություն», «բառագիտություն» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և կոմպետենցիաները

«Անզլեն լեզվի պատմություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա անզլերեն լեզվի կառուցվածքի տեսական հիմունքները,
2. իմանա լեզվի քերականական, հնչյունական փոփոխությունների ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի պատմա-համեմատական հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա վերլուծել և համեմատել տարբեր լեզվաբանների կողմից առաջադրված տեսակետների չափանիշների վերլուծությունը:
6. կարողանա դասընթացի շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ԳԿ1** վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ4** մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- ՀԳԿ1** գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- ՀԳԿ2** հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- ՀԳԿ3** սովորելու ունակություն,
- ՀԳԿ8** ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ԱԿ2** հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ԱԿ4** ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- ԱԿ6** կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- ԱԿ11** տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ԱԿ14** տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Անգլերեն լեզվի պատմություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում, դպրոցում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և լեզվաբանության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	6
Գործնական աշխատանք	10
Սեմինար պարապմունք	
Լաբորատոր աշխատանք	
Ինքնուրույն աշխատանք	104
Ընդամենը	120
Ստուգման ձևը - քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

▪

---

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷** թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում, power point շնորհանդեսներ:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարամունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	The Indo-European family of languages and the Germanic branch. Chronological divisions in the English language. Historical background of Old English. The origin of English	2				12
2.	Principle features of the OE phonetic system. Accentuation and system of vowels . Phonetic changes in OE –Splitting, Breaking, Palatal Mutation. Consonant changes in OE.			2		12
3	Grammatical Structure of OE. Nominal declension. (Vowel, consonant and Root declensions). Pronominal declension. OE adjective and adverb.			2		12
4	OE Conjugation. Grammatical categories of OE verb. Tense, mood, voice, aspect. Non-finite forms of the verb in OE (the Infinitive, Participle I, Participle II) Strong and weak verbs.			2		14
5	OE vocabulary. The native and foreign element of the OE vocabulary. Celtic and Latin borrowings. Historical conditions of the development of English in the Middle English period. Scandinavian Invasions and Norman Conquest. Middle English vocabulary. Scandinavian and French borrowings and their influence on the ME vocabulary.	2				14
6	The most important phonetic changes in Middle English and New English. The history of English unstressed vowels. Qualitative and quantitative vowel changes. ME consonant changes. The Great Vowel Shift.			2		14
7	Grammatical structure of ME and NE. Changes in the nominal declension. (Noun, pronoun, adjective, adverb) Changes in the conjugation in ME and NE periods. Development of the analytical forms with the auxiliary “do”(interrogative and negative forms).	2				14

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

8	Social and historical conditions of the establishment and development of the national Literary English. Abolition of French and the establishment of Standard English Normalization period. The age of Chaucer			2		12
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6		10		104

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	E. M. Arzumanyan, K.G. Sargsyan - A Text book on the Introduction to Germanic Philology and History of the English Language	2010թ
2.	B. Ilyish - History of the English Language	1973
3	T.A. Rastorgueva - 'A History of English'	1983
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Baugh A. - "A History of the English Language"	1970
2.	Thomas Pyles - "The Origins and Development of the English Language"	1964
3	Alfred Reszkiewicz - "An Old English Reader"	1973
4	JacekFisiak - " An Early Middle English Reader"	1972
5	RutaNagucka - "An Early New English Reader "	1972
6	I.P. Ivanova, T. M. Belyaeva - "A Reader in Early English"	1980
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	դասախոսությունների էլեկտրոնային կրիչներ	
2.	ինտերնետային աղբյուրներ....	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Chronological divisions in English Historical background of English. Pre-Germanic Britain. Germanic settlement of Britain.	The three periods in the history of the English language. Some historical questions to discuss. Information about the population of Britain from the 1 st - 5 th centuries	2	ՊԳ 1, 2, 3 ԼԳ 1,2
2	OE vocabulary. Middle English vocabulary.	The structure of the OE word-stock. Discuss native and foreign element in the OE vocabulary. Different sources of borrowings. Scandinavian and French borrowings. Etymological and semantic doublets.	2	ՊԳ 1, 2,3 ԼԳ 1,2,3,
3	Grammatical structure of ME and NE. Changes in the nominal declension. Changes in the Conjugation. Development of the analytical forms.	Reasons for grammatical changes. Compare grammatical changes in nominal declension and in the verb conjugation.	2	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2
	Ընդամենը		6	

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1	Phonetic changes in OE Palatal Mutation. Consonant changes in OE.	The history of OE vowels. Qualitative and quantitative vowel changes. Consonant changes. Compare with the phonetic structure of Modern English.	2	Interactive oral questioning. Discussions.	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2
2	Nominal and pronominal declensions. OE adjective and adverb.	Study the grammatical structure of OE Grammatical structure of OE nouns and pronouns, OE adjective and adverb as compared with Modern English.	2	Interactive oral questioning. Discussions.	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2
3	OE Conjugation. Non-finite forms of the verb. Strong and Weak verbs. Different classes.	Study the structure of different types of verbs in OE. Study the peculiarities of the Infinitive, Participle 1 and Participle 2.	2	Interactive oral questioning. Discussions.	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2
4	Vowel and Consonant changes in ME and NE. The Great Vowel Shift.	Explain the reasons for the phonetic changes in ME and NE due to the process of weakening and loss of unstressed vowels.	2	Interactive oral questioning. Discussions.	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2,4,5

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5	Development of the analytical forms.	Discuss the changes of the verb system. Development of such analytical forms as perfect, continuous, analytical subjunctive and analytical passive.	2	Interactive oral questioning. Discussions.	ՊԳ 1,2,3 ԼԳ 1,2
	Ընդամենը		10		

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
	Themes for the first individual work					
1.	The IE family of languages		<u>Կլոր սեղան</u>		Բանավոր քննարկումներ	
2.	Earliest information about the Ancient Germans		<u>Ռեֆերատ</u>		Բանավոր զեկույց	
3.	Runic alphabet. Gothic Ulfilian alphabet. Latin alphabet.		<u>Ռեֆերատ</u>		Բանավոր զեկույց	
4	The Roman occupation of the British Isles		<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> –		Թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում և համապատասխան նյութի վերլուծություն	

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5	Germanic settlement of Britain. The history of the first Germanic kingdoms. Famous kings of this period		<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> –		Թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում և համապատասխան նյութի վերլուծություն	
6	The Introduction of Christianity and its influence on the English language		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
7	Old English manuscripts <ul style="list-style-type: none"> • Anglo-Saxon Charters • Anglo-Saxon Chronicles • OE poetry • Anglo-Saxon epic "Beowulf" 		<u>Կլոր սեղան</u>		Բանավոր քննարկումներ	
8	OE vocabulary. Etymological character of OE vocabulary - Native stock or native element of the vocabulary		<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>		Բանավոր քննարկումներ	
9	OE borrowings or the foreign element of the vocabulary Translation loans in OE vocabulary.		<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>		Բանավոր քննարկումներ	
10	Any interesting material relating to OE period.		<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> –		Թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում և համապատասխան նյութի վերլուծություն	
	Themes for the second individual work					
11	Historical Conditions of the development of English during the Middle English period.		<u>Ռեֆերատ</u>		Բանավոր զեկույց	

12	Scandinavian invasions and their influence on the English language.		<u>Ռեֆերատ</u>		Բանավոր զեկույց	
13	Norman Conquest and its influence on the English language.		<u>Ռեֆերատ</u>		Բանավոր զեկույց	
14	ME vocabulary - Scandinavian borrowings		<u>Կլոր սեղան</u>		Բանավոր քննարկումներ	
15	ME vocabulary - French borrowings		<u>Կլոր սեղան</u>		Բանավոր քննարկումներ	
16	Middle English famous kings - Edward the Confessor, William the Conqueror...etc		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
17	Phonetic changes in Middle English and New English		<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>		Բանավոր քննարկումներ	
18	Grammatical changes in Middle English and New English.		<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>		Բանավոր քննարկումներ	
19	Classical Middle English The age of Chaucer "Normalization Period".		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
20	Development of National Literary English .		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
21	The introduction of printing and its effect upon the development of English.		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
22	Geographical expansion of English .		<u>Ձեկույց</u>		Բանավոր զեկույց	
23	Any interesting material relating to ME and NE periods.		<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>			

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան համակարգչով և պրոյեկտորով
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	դասախոսությունների նյութերի էլեկտրոնային տարբերակ

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությունով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

---

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի) History of the English Language

1. The Indo-European family of languages and the Germanic branch.
2. The earliest information about the ancient Germans.
3. The old Germanic alphabets
4. Chronological divisions in the HEL.
  - a. Old English Period
  - b. Middle English Period
  - c. New English period
5. Pre-Germanic Britain.
6. Germanic settlement of Britain.
7. The Old Germanic Alphabets. The Runic Alphabet. Ulfila's Gothic alphabet and Latin alphabet.
8. The Anglo-Saxon script (different letters).
9. Old English Literary monuments.
10. Accentuation and system of vowels.
11. Palatal Mutation.
12. Consonant changes in OE Reduplication. Hardening. Rhotacism.
13. Grammatical structure of Old English
14. Nominal declension. (vowel, consonant and root declensions)
15. Pronominal declension.
16. The Old English adjective. OE adverb.
17. The Old English conjugation
18. Non-finite forms of the verb in Old English.
19. The strong verbs. The weak verbs
20. Old English Vocabulary. Etymological character of Old English Vocabulary.
The Native and Foreign element in the Old English vocabulary.

MIDDLE ENGLISH AND NEW ENGLISH

21. Middle English and New English. Historical conditions of the development of English during the Middle English period.
22. Middle English Vocabulary – Scandinavian borrowings and their influence upon English vocabulary.
23. French borrowings and their influence upon English vocabulary.
24. The most important phonetic changes in Middle English and New English.
25. - The history of English unstressed vowels
26. Qualitative Changes in Vowels in ME. Contraction of OE diphthongs in ME
Development of OE **a** in ME (long and short)
Development of OE **y** in ME (long and short)
27. Quantitative changes of vowels in ME.
28. Middle English consonants.
29. The Great Vowel Shift.
30. Grammatical structure of Middle English and New English
31. Changes in the nominal declension.
32. Changes in the pronominal declension.
33. Changes in the adjectives.
34. Changes in the Conjugation. Development of the analytical forms with auxiliary 'do'.
35. Social and historical conditions of establishment and development of the national Literary English.

Sample Test 1 // Choose the correct option

1. The old English vocabulary

- a) is homogeneous
- b) is purely Germanic
- c) is rich in borrowings
- d) is influenced only by classical languages

2. The Angles formed 3 kingdoms

- a) Mercia, Kent and Sussex
- b) Northumbria, Mercia and East-Anglia
- c) Kent, East-Anglia and Essex
- d) Wessex, Northumbria and Mercia

3. Denominative verbs show

- a) mutation
- b) breaking
- c) splitting
- d) diphthongization

4. East Germanic group includes

- a) Gothic, Burgundian, Frisian
- b) Gothic, Vandalic, German
- c) Gothic, Burgundian, Vandalic
- d) Gothic, German, Flemish

5. The Runic alphabet represented a special type of script which denotes

- a) a separate sound
- b) a word beginning with that sound
- c) a letter
- d) a sound and a word beginning with that sound

Sample Test 2 // Choose the correct option

1. Old English verb had

- a) 2 tenses
- b) 3 tenses
- c) 4 tenses
- d) 5 tenses

2. The following words belong to Scandinavian borrowings

- a) bag, sky, awkward, to take
- b) skirt, fish, hunter, naman
- c) to scream, school, wife, priest
- d) to bring, to aid, shirt, mother

3. The following words belong to Anglo-French semantic doublets

- a) friendship, amity, yard, garden
- b) to catch, to chase, to escape, to force
- c) to begin, to commence, to help, to aid
- d) beef, ox, venison, deer

4. Middle English is characterized by

- a) reduction of stressed vowels
- b) reduction of unstressed vowels
- c) synthetic forms
- d) fixed word stress

5. The New English vocabulary

- a) is homogeneous
- b) is purely Germanic
- c) is rich in borrowings
- d) is influenced only by classical languages

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- հաճախումների հաշվառում - առավելագույնը **20** միավոր,
- Գործնական աշխատանքներ - առավելագույնը **20** միավոր// 2 հարցում, (յուրաքանչյուրը 10 միավոր):
- Ինքնուրույն աշխատանքը **20** միավոր // 2 հարցում, (յուրաքանչյուրը 10 միավոր):
- ընթացիկ 2 քննություն և գնահատում - առավելագույնը գումարային **40** միավոր.
- դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային **100** միավոր:

---

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.21.6 Անգլերեն լեզու եւ գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օլգ/բ-068 -Անգլերեն լեզվի պատմություն		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	Դասախոսություն	6
		Մեմինար	
		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	10
	Ինքնուրույն	104	
Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	քննություն		
Դասընթացի նպատակը	<p>«Անգլերեն լեզվի պատմություն» առարկան պատկանում է մասնագիտական կրթաբլոկի առարկաների թվին: Առարկայի ծրագիրը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով, ՎՊՀ–ում բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական չափորոշիչներով կազմված ուսումնական պլաններին համապատասխան:</p> <p>Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ տալ պատկերացում ժամանակակից անգլերեն լեզվի տարբեր ասպեկտների հետազոտությունների համեմատական վերլուծության մեթոդի մասին:</p>		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ, • մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ, <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • վերլուծելու և համադրելու ունակություն, • հետազոտություններ կատարելու ունակություններ • վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն <p><i>Գարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից • տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն): • այլ ոլորտների մասնագետների հետ շփվելու, • գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն. 		

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 The Indo-European family of languages and the Germanic branch. Some theoretical aspects of language history. Chronological divisions in the English language. Brief review of the OE, ME and NE periods.</p> <p>Թեմա 2 Historical background of Old English. Pre-Germanic Britain. Germanic settlement of Britain. Formation of 7 Anglo-Saxon kingdoms. The origin of English.</p> <p>Թեմա 3 Principle features of the OE phonetic system. Accentuation and system of vowels. Phonetic changes in OE. The history of OE vowels. Palatal Mutation. Denominative and causative verbs. Abstract nouns, plural formation of some nouns. Degrees of comparison of the adjectives. Consonant changes in OE.</p> <p>Թեմա 4 Grammatical Structure of OE. Nominal declension.(Vowel, consonant and Root declensions). Pronominal declension. (pronominal declension proper and archaic pronominal declension). OE adjective and adverb. Grammatical categories of OE adjectives. Degrees of comparison (suffixation, suffixation + vowel interchange, suppletive forms).</p> <p>Թեմա 5 OE Conjugation. Grammatical categories of OE verb. Tense, mood, voice, aspect. Non-finite forms of the verb in OE (the Infinitive, Participle I, Participle II) Morphological classification of the OE verb. Strong and Weak verbs. Different classes of strong and weak verbs. Preterite-present verbs.</p> <p>Թեմա 6 Etymological character of the OE vocabulary. The native and foreign element of the OE vocabulary. Celtic and Latin borrowings.</p> <p>Թեմա 7 Historical conditions of the development of English in the Middle English period. Scandinavian Invasions and Norman Conquest.</p> <p>Թեմա 8 Middle English vocabulary. Scandinavian and French borrowings and their influence on the ME vocabulary. Etymological and semantic doublets. The most important phonetic changes in Middle English and New English. The history of English unstressed vowels. Qualitative and quantitative vowel changes. ME consonant changes. The Great Vowel Shift.</p> <p>Թեմա 9 Grammatical structure of ME and NE. Changes in the nominal declension. (Noun, pronoun, adjective, adverb) Changes in the conjugation in ME and NE periods. Development of the analytical forms with the auxiliary “do”(interrogative and negative forms).</p> <p>Թեմա 10 Social and historical conditions of the establishment and development of the national Literary English. Abolition of French and the establishment of Standard English . Normalization period. The age of Chaucer.</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ

	<p>ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- E. M. Arzoumanyanyan, K.G. Sargsyan 'A Text book on the Introduction to Germanic Philology and History of the English Language' 2010 B, Ilyish History of the English Language 1973 T.A. Rastorgueva 'A History of English' 1983</p> <p>Լրացուցիչ- Baugh A. - "A History of the English Language" 1970 Thomas Pyles - "The Origins and Development of the English Language" 1964 Alfred Reszkiewicz - "An Old English Reader" 1973 JacekFisiak - " An Early Middle English Reader" 1972 RutaNagucka - "An Early New English Reader " 1972 I.P. Ivanova, T. M. Belyaeva - "A Reader in Early English" 1980</p>